

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 17 grudnia 1977 r.

o narodowym planie społeczno-gospodarczym na 1978 rok.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

- kierując się zadaniami dalszego społeczno-gospodarczego rozwoju kraju, przy zapewnieniu ciągłości strategii rozwojowej wytyczonej w uchwałach VI i VII Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej,
- mając na uwadze osiągnięty postęp w realizacji celów i zadań w drugim roku bieżącego pięcioletnia,
- uwzględniając postanowienia IX Plenum Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej — „o wyższą efektywność gospodarowania, o lepsze zaspokojenie potrzeb ludzi pracy”,
- biorąc pod uwagę aktualne wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania rozwoju kraju

postanawia, że podstawowymi kierunkami działania w 1978 r. będą:

- 1) dalszy postęp w realizacji celów społecznych dostosowanych do możliwości gospodarki narodowej, a zwłaszcza kontynuowanie procesu poprawy warunków życia społeczeństwa, w szczególności:
 - wzrost płac, dochodów realnych ludności oraz poprawa zaopatrzenia rynku w towary i usługi,
 - rozwój budownictwa mieszkaniowego i komunalnego oraz urządzeń kulturalnych i socjalnych, w tym szpitali oraz przychodni lekarskich, żłobków i przedszkoli,
 - poprawa warunków pracy,
- 2) pogłębienie przeobrażeń strukturalnych w produkcji przemysłowej, wyrażających się zwłaszcza w:
 - zwiększeniu produkcji przeznaczonej na rynek oraz na eksport i zmniejszeniu produkcji na cele inwestycyjne,
 - lepszym dostosowaniu asortymentowej struktury produkcji do potrzeb odbiorców,
 - rozwoju różnorodnych form drobnej wytwórczości w celu wzbogacenia rynku w wyroby i usługi rzemieślnicze,
- 3) zwiększenie efektywności gospodarowania, a zwłaszcza przez:
 - polepszenie jakości produkcji,
 - obniżenie kosztów własnych,
 - obniżenie jednostkowego zużycia materiałów podstawowych i pomocniczych w sferze produkcyjnej i nieprodukcyjnej między innymi przez zaktualizowanie norm zużycia materiałów w dostosowaniu do osiągniętego poziomu technicznego gospodarki i zwiększenie dyscypliny w ich przestrzeganiu,
 - doskonalenie powiązań kooperacyjnych i wzmocnienie odpowiedzialności w realizacji umów kooperacyjnych,
 - usprawnienie organizacji pracy, gospodarki zatrudnieniem i zwiększenie efektywności wykorzystania czasu pracy,
- 4) zmniejszenie obciążenia dochodu narodowego nakładami inwestycyjnymi oraz zmiany strukturalne programu inwestycyjnego, a w szczególności przez:

- zmniejszenie poziomu nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 1977 r.,
- zapewnienie priorytetu w nakładach inwestycyjnych dla budownictwa mieszkaniowego i gospodarki żywnościowej,
- zawężenie frontu inwestycyjnego w drodze zmniejszenia ilości inwestycji nowo rozpoczynanych w celu zapewnienia realizacji programu rzeczowego,

- 5) osiągnięcie we wszystkich dziedzinach życia społecznego i gospodarczego postępu w jakości pracy, w racjonalnym i oszczędnym wykorzystaniu zasobów pracy oraz środków rzeczowych i finansowych,
- 6) tworzenie warunków do zapewnienia obronności kraju i bezpieczeństwa publicznego.

W celu realizacji zadań społeczno-gospodarczego rozwoju kraju ustala się następujące podstawowe założenia i proporcje planu na 1978 r., przy czym ilekroć w dalszych postanowieniach jest mowa o procencie wzrostu w 1978 r., rozumie się przez to porównanie z przewidywanym wykonaniem planu w 1977 r.

I. DOCHÓD NARODOWY

1. Podstawowym czynnikiem zapewniającym osiągnięcie założonych celów społecznych powinno być dalsze zwiększenie produkcji materialnej, zwłaszcza w przemyśle uspołecznionym, rolnictwie, budownictwie, transporcie i łączności, oraz postęp w efektywności gospodarowania, a w szczególności oszczędność zużycia materiałów, surowców, paliw i energii.

2. Zakłada się, że dochód narodowy wytworzony powinien wzrosnąć o 5,4%, a dochód do podziału o 3,4%, co powinno zapewnić wzrost funduszu spożycia o 3,6%. Udział nakładów inwestycyjnych netto w dochodzie narodowym wyniesie około 24,0%.

II. POZIOM ŻYCIA SPOŁECZEŃSTWA

Zakłada się dalszy postęp w poprawie warunków życia społeczeństwa wyrażający się:

- 1) we wzroście dochodów pieniężnych ludności i świadczeń socjalnych,
- 2) w poprawie zaopatrzenia rynku w towary i usługi,
- 3) w dalszym rozwoju infrastruktury społecznej, a w szczególności budownictwa mieszkaniowego.

A. Przychody pieniężne ludności i świadczenia społeczne

1. Szacuje się, że przychody pieniężne ludności wyniosą około 1.327 mld zł, to jest wzrosną o 6,6%.

2. Wyплаты z funduszu płac — uwzględniając zakładany wzrost zatrudnienia oraz wzrost płacy — wyniosą 764 mld zł, co oznacza wzrost o 4,1%.

3. Zakłada się, że dochody pieniężne ludności z tytułu świadczeń społecznych osiągną poziom około 152 mld zł, co oznacza wzrost o około 22%, w tym wypłaty emerytur i rent wyniosą ponad 105 mld zł i będą wyższe o około 24%.

4. Łączny poziom funduszu płac i świadczeń społecznych określa się na 916 mld zł, co oznacza wzrost o 6,7%.

5. Wzrost przeciętnej płacy realnej w gospodarce uspołecznionej określa się na 1,8%. Przeciętna płaca nominalna

na netto w gospodarce uspołecznionej wzrośnie o 2,8%, a w przemyśle o 3,1%.

6. Szacuje się, że przychody pieniężne ludności rolnej ze sprzedaży państwu produktów rolnych powinny wynieść około 238 mld zł, co oznacza wzrost o 7,5%.

B. Zaopatrzenie rynku w towary i usługi

1. Zakłada się dostawy towarów na zaopatrzenie rynku w ilościach odpowiadających rosnącemu poziomowi dochodów i w asortymencie dostosowanym do potrzeb ludności, przy stopniowej likwidacji napięć i występujących okresowo niedoborów niektórych towarów.

2. Wartość dostaw towarów na rynek powinna wynieść co najmniej 1.256 mld zł, to jest wzrosnąć o 9,8%, w tym dostawy towarów żywnościowych i używek powinny wzrosnąć o 8,2%, a pozostałych towarów nieżywnościowych o 10,9%. Zaopatrzenie rynku w towary żywnościowe należy wzbogacać przez wykorzystanie wszelkich rezerw produkcyjnych i lepszą gospodarkę materiałami i surowcami.

3. Dostawy z produkcji krajowej i importu na zaopatrzenie rynku towarów z poszczególnych gałęzi przemysłu powinny zwiększyć się następująco:

- 1) przemysłu spożywczego o 7,6%,
- 2) przemysłu lekkiego o 9,2%,
- 3) przemysłu materiałów budowlanych o 8,1%,
- 4) przemysłu drzewnego i papierniczego o 9,8%,
- 5) przemysłu chemicznego o 8,9%,
- 6) przemysłu elektromaszynowego o 10,6%,
- 7) przemysłu ceramiki szlachetnej i szkła o 13,5%.

4. W celu dostosowania asortymentowej struktury produkcji do potrzeb ludności należy w pełni wykorzystać możliwości produkcyjne i zaopatrzeniowo-surowcowe wszystkich organizacji gospodarczych oraz usprawnić współdziałanie handlu z producentami na wszystkich szczeblach zarządzania. W szczególności należy objąć uzgodnieniami i kontrolą wielkości dostaw towarów dostarczanych na zaopatrzenie rynku wewnętrznego w trzech grupach asortymentów kontrolowanych: przez Radę Ministrów, przez resorty producentów i resort handlu wewnętrznego oraz przez odpowiednie zjednoczenia lub przedsiębiorstwa i organizacje handlowe.

5. Należy zapewnić warunki dla sprawnego funkcjonowania sieci handlowej w miastach i na wsi oraz efektywne wykorzystanie zaangażowanych środków i personelu.

6. Należy zapewnić wzrost usług odpłatnych dla ludności o 13%, podnosząc przy tym ich jakość, terminowość oraz kulturę obsługi. W szczególności należy przyspieszyć rozwój usług o charakterze bytowym, których wartość powinna wzrosnąć o ponad 19%. Wartość usług rzemiosła powinna wzrosnąć o ponad 22%. Przewiduje się modernizację bazy technicznej oraz dalszą rozbudowę zaplecza przy preferowaniu rozwoju usług bytowych, zapewniając wysokie tempo ich wzrostu.

C. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

1. Przyjmuje się wzrost powierzchni użytkowej mieszkań oddawanych do użytku o 10,3%, to jest według dynamiki ustalonej na 1978 rok w planie pięcioletnim na lata 1976—1980, zawierającym zarówno kontynuację uchwalonego na VII Zjeździe Polskiej Zjednoczonej Partii Robot-

niczej programu podstawowego budowy 1.525 tys. mieszkań, jak i zadania dodatkowe 50 tys. mieszkań. W zależności od wykonania planu 1977 roku oznacza to uzyskanie powierzchni użytkowej w granicach od 18,5 mln m² do 19,1 mln m². Rada Ministrów w oparciu o wyniki uzyskane w 1977 roku określi ostateczne wielkości zadań budownictwa mieszkaniowego na 1978 rok.

2. Równoległe z realizacją zadań ilościowych należy zapewnić wydatną poprawę jakości budowanych mieszkań i zwrócić szczególną uwagę na staranne ich wykończenie. Niezbędne jest skuteczne przeciwdziałanie dalszemu wzrostowi kosztów uspołecznionego budownictwa mieszkaniowego.

3. Wraz z oddawanymi do użytku mieszkaniem w osiedlach mieszkaniowych powinno nastąpić przekazanie lokali handlowych, gastronomicznych, usługowych i innych o łącznej powierzchni użytkowej 425 tys. m².

4. Należy dążyć do zwiększenia udziału ludności w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych ze środków własnych. W związku z tym należy zwiększać liczbę mieszkań spółdzielczych typu własnościowego oraz udzielać pomocy w rozwoju indywidualnego budownictwa mieszkaniowego, szczególnie w małych miastach i na wsi.

5. Należy zapewnić dalszą poprawę zaopatrzenia miast w wodę i ciepło przez rozwój urządzeń komunalnych oraz lepsze ich wykorzystanie, jak również usprawnić działalność komunikacji miejskiej. Należy wyprzedzająco przygotowywać tereny uzbrojone niezbędne do realizacji programu budownictwa mieszkaniowego w latach 1979—1980.

D. Oświata, kultura, ochrona zdrowia, turystyka i wypoczynek

1. Należy kontynuować reformę systemu edukacji narodowej, a zwłaszcza dalsze rozszerzanie zasięgu wychowania przedszkolnego, szczególnie dzieci w wieku 6 lat, podnoszenie na wyższy poziom kwalifikacji kadry nauczycielskiej, rozbudowę bazy materialnej, rozwój sieci zbiorczych szkół gminnych, dostosowanie pomocy naukowych oraz podręczników do nowych programów nauczania.

2. Zakłada się, że liczba dzieci korzystających z przedszkoli, oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych oraz ognisk przedszkolnych przy tych szkołach powinna wzrosnąć do około 1.138 tys., co stanowi wzrost o 4,6%, w tym liczba dzieci w wieku 6 lat do około 538 tys., co oznacza objęcie wychowaniem przedszkolnym w mieście i na wsi ponad 96% dzieci w tym wieku.

3. Przyjmuje się, że szkołę podstawową ukończy w 1978 r. około 526 tys. absolwentów, z czego 98,3% powinno podjąć dalszą naukę, w tym w liceach ogólnokształcących ponad 91 tys. absolwentów szkół podstawowych, a w szkołach zawodowych około 426 tys. absolwentów.

4. W szkolnictwie zawodowym należy położyć nacisk na kształcenie kadr na potrzeby gospodarki żywnościowej, a w szczególności dla rolnictwa. Liczba uczniów przyjmowanych do pierwszej klasy zasadniczych szkół zawodowych kierunków rolniczych powinna osiągnąć 62,8 tys. osób, co stanowi wzrost o 6,6%, a do pierwszej klasy techników i policealnych studiów zawodowych na kierunkach rolniczych 41,9 tys. osób, co stanowi wzrost o 8,3%.

5. Przewiduje się, że liczba studentów nowo przyjętych na pierwszy rok studiów dziennych wyniesie do 63 tys. osób, w tym na studiach rolniczych ponad 8,9 tys. osób. Należy zwrócić uwagę na poprawę jakości kształcenia, stałe dostosowywanie rozmiarów i programów kształcenia do społeczno-gospodarczych potrzeb kraju, na poprawę

wę warunków nauczania w szkołach wyższych oraz poprawę warunków socjalnych studentów.

6. W celu stworzenia korzystniejszych warunków rozwoju i upowszechniania działalności kulturalnej należy zapewnić lepsze wykorzystanie posiadanych obiektów oraz dalszy rozwój bazy kulturalnej, przemysłu poligraficznego, kinematografii, fonografii, eksportu dóbr kultury, a w szczególności należy zapewnić terminową realizację budowy Biblioteki Narodowej. Działalność placówek kulturalnych powinna być w wyższym stopniu dostosowana do potrzeb kulturalnych ludności.

Należy doskonalić poziom ideowy i artystyczny programów radiowych i telewizyjnych oraz zwracać szczególną uwagę na wartości wychowawcze programów dla młodzieży.

7. W dziedzinie ochrony zdrowia i opieki społecznej należy zapewnić dalszą poprawę opieki zdrowotnej społeczeństwa, zwiększając dostępność świadczeń placówek służby zdrowia, zwłaszcza w dziedzinie opieki podstawowej. Należy też intensyfikować działalność profilaktyczną oraz rozwijać wszechstronną walkę z chorobami społecznymi i zawodowymi.

Realizacja tych zadań wymaga doskonalenia systemu organizacyjnego służby zdrowia, lepszego wykorzystywania obiektów i aparatury zgodnie z wnioskami wynikającymi z dokonanego w 1977 r. przeglądu placówek służby zdrowia, skracania czasu przeprowadzanych remontów oraz zapewnienia terminowej realizacji inwestycji służby zdrowia, a także poprawy jakości wykonawstwa, w szczególności obiektów finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia. Jednocześnie należy poprawnie gospodarować kadrą medyczną, stwarzając warunki do wyrównywania dysproporcji między poszczególnymi województwami.

Należy usprawnić działalność szpitalnictwa, między innymi przez zwiększenie liczby łóżek w szpitalach ogólnych i klinicznych uzyskanych z tytułu realizacji inwestycji i programu modernizacyjnego, w wyniku których liczba łóżek zwiększy się do około 198,5—200 tys., a także przez bardziej racjonalne ich wykorzystanie. Rozszerzyć należy również działalność wiejskich ośrodków zdrowia, których liczba zwiększy się do 3.171. Należy zwiększyć liczbę miejsc w żłobkach o 5,7%, to jest do 98,3 tys.

8. Należy kontynuować działania na rzecz rozszerzenia zakresu pomocy ludziom starym, między innymi przez dalszą poprawę opieki środowiskowej oraz zwiększenie liczby miejsc w zakładach pomocy społecznej. Liczba miejsc w zakładach opieki społecznej powinna wzrosnąć do około 60 tys., to jest o 2,2%.

9. Zakłada się dalszy postęp w zagospodarowaniu turystycznym kraju, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb motoryzacji indywidualnej. Liczba miejsc w ogólnodostępnych obiektach turystycznych powinna osiągnąć poziom 220,5 tys., to jest zwiększyć się o około 7,8%, w tym w hotelach o 4,2 tys. miejsc, to jest o 8,2%, i na campingach o 5,6 tys. miejsc, to jest o 11,4%. Liczba miejsc w ośrodkach wczasowych powinna osiągnąć poziom 416 tys., co oznacza wzrost o około 5,6%.

10. Wzrosnąć ma racjonalne gospodarowanie obiektami wczasowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia stopnia wykorzystania obiektów wczasowych zakładów pracy. Należy szerzej rozwijać i doskonalić terenową i branżową koordynację w administrowaniu ośrodkami wczasowymi. Wczasami pracowniczymi będzie objętych około 4,5 mln osób.

11. Należy zapewnić dalsze upowszechnianie sportu, zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej, a w zakresie sportu wyczynowego postanawia się zintensyfikowanie przygotowania kadry do udziału w Igrzyskach Olimpijskich w Moskwie i Lake Placid w 1980 r.

E. Ochrona naturalnego środowiska, gospodarka wodna

1. Należy dążyć do zmniejszenia ujemnych wpływów działalności produkcyjnej na naturalne środowisko człowieka. W zakładach przemysłowych należy zainstalować urządzenia do ochrony powietrza o zdolności redukcji emisji zanieczyszczeń pyłowych w ilości około 2,9 mln ton rocznie oraz zanieczyszczeń gazowych w ilości około 200 tys ton rocznie. Należy wybudować komunalne i przemysłowe oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości około 1,1 mln m³ na dobę, zagospodarować około 110 mln ton odpadów przemysłowych oraz zrehabilitować około 1.300 ha terenów wysypisk, hałd i stawów osadowych.

2. Należy zapewnić dalszą poprawę zaopatrzenia w wodę ludności, zakładów przemysłowych i rolnictwa, a także poprawę stanu zabezpieczenia kraju przed powodzią. W tym celu należy zwiększyć zdolność produkcyjną ujęć wodnych o około 3,8 mln m³ na dobę, osiągnąć przyrost pojemności zbiorników wodnych o około 100 mln m³, zapewnić budowę lub modernizację około 129 km wałów przeciwpowodziowych oraz dokonać regulacji około 908 km rzek i potoków górskich.

3. Należy zapewnić pełne wykonanie zadań rzeczowych inwestycji związanych z ochroną środowiska, łącznie z likwidacją zaległości powstałych w latach 1976—1977.

III PRODUKCJA MATERIALNA

A. Przemysł

1. W przemyśle podstawowym zadaniem jest pogłębienie przekształceń strukturalnych w celu osiągnięcia maksymalnego wzrostu produkcji przeznaczonej na zaopatrzenie rynku oraz na eksport. Wzrost produkcji przemysłowej ogółem należy dostosowywać do możliwości zaopatrzeniowych w surowce, materiały oraz elementy kooperacyjne z produkcji krajowej, jak i z importu. Należy przy tym położyć szczególny nacisk na poprawę jakości produkowanych wyrobów oraz poprawę efektywności gospodarowania, w tym zwłaszcza przez aktualizację norm zużycia materiałów i lepszą dyscyplinę ich stosowania oraz poprawę wykorzystania czasu pracy. Należy optymalnie gospodarować zdolnościami produkcyjnymi; usprawnić powiązania kooperacyjne i wzmocnić dyscyplinę realizacji umów kooperacyjnych.

2. Wartość sprzedaży produkcji i usług przedsiębiorstw przemysłowych powinna osiągnąć poziom około 2.922 mld zł, co stanowi wzrost o 6,8%. Produkcja rynkowa powinna wzrosnąć do ponad 934 mld zł, to jest o około 10%, a produkcja na eksport do około 424 mld zł, to jest o 10,6%.

3. Wartość sprzedaży produkcji i usług przedsiębiorstw przemysłowych według gałęzi powinna kształtować się następująco:

w mld zł

Wyszczególnienie	1978 r.	Wskaźniki	
		1978	1977 p.w.
Przemysł ogółem	2.921,7	106,8	
w tym:			
— paliwowo-energetyczny	276,0	103,0	
— metalurgiczny	255,3	106,0	
— elektromaszynowy	827,1	108,1	
— chemiczny	281,4	108,1	
— mineralny	105,8	106,5	
— drzewno-papierniczy	143,8	108,4	
— lekki	407,0	106,6	
— spożywczy	552,7	106,2	

4. Produkcja podstawowych wyrobów przemysłowych powinna osiągnąć następujący poziom.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1978 r.	Wskaźniki	
			1978	1977 p.w.
Węgiel kamienny	mln ton	192,2	103,3	
Energia elektryczna	mld kWh	115	104,5	
Stal surowa	mln ton	20,1	111,7	
Wyroby walcowane gotowe	tys. ton	12.900	105,7	
Miedź	tys. ton	360	118,0	
Łożyska toczne	mld zł			
	c. zbytu	6,1	106,2	
Pralki i wirówki elektryczne	tys. szt.	785	104,2	
w tym: automatyczne	tys. szt.	260	112,8	
Chłodziarki i zamrażarki domowe	tys. szt.	1.010	109,7	
Obrabiarki skrawające do metali	mld zł			
	c. zbytu	8,1	104,3	
Obrabiarki do obróbki plastycznej	mld zł			
	c. zbytu	1,1	115,8	
Maszyny budowlane	tys. ton	158,2	101,9	
Maszyny rolnicze	mld zł			
	c. zbytu	17,4	103,6	
Kombajny samobieżne zbożowe	tys. szt.	4,1	102,5	
Urządzenia do automatycznej regulacji i sterowania	mld zł			
	c. zbytu	6,2	107,5	
Samochody osobowe wraz z pochodnymi	tys. szt.	328,5	112,5	
Ciągniki kołowe dwuosiowe	tys. szt.	60	101,6	
Statki morskie	tys. DWT	822,4	102,9	
Maszyny elektryczne wirujące	tys. szt.	13.770	112,0	
Odbiorniki radiofoniczne	tys. szt.	2.200	111,1	
Odbiorniki telewizyjne	tys. szt.	990	103,0	
Magnetofony, dyktafony, magnetowidy	tys. szt.	910	113,8	
Zestawy radio-magnetofon	tys. szt.	440	137,5	
Nawozy azotowe	tys. ton			
	w N ₂	1.575	102,5	
Nawozy fosforowe	tys. ton			
	w P ₂ O ₅	1.030	105,1	
Tworzywa sztuczne	tys. ton	520	107,0	
Włókna chemiczne	tys. ton	255,1	101,6	

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1978 r.	Wskaźniki
			1978 1977 p.w.
Cement	tys. ton	24.440	110,4
Szkoło gospodarcze	mln zł	5.950	117,4
Ceramika stołowa	mln zł	2.467	112,8
Tarcica iglasta	tys. m ³	6.300	100,4
Meble	c. zbytu	50,4	113,9
Papier i tektura	tys. ton	1.454,2	105,1
Tkaniny bawełniane wykończone	mln m	937,6	98,9
Tkaniny wełniane wykończone	mln m	128,8	102,8
Wyroby dziewiarskie	mld zł		
	c. zbytu	44,6	109,7
Namioty turystyczne	tys. szt.	255	107,6
Obuwie bez gumowego	mln par	137,9	105,2
Obuwie gumowe i z tworzyw sztucznych	mln par	32,8	107,2
Mięso i przetwory mięsne	tys. ton	2.135	111,5
Mleko	mld l	2,5	107,9
Sery dojrzewające	tys. ton	97	104,3
Sery twarogowe	tys. ton	180	112,5
Masło	tys. ton	248	103,3
Makaron	tys. ton	100	125,3

B. Rolnictwo i leśnictwo

1. W realizacji podstawowych zadań w rolnictwie należy zmierzać przede wszystkim do wydatnego zwiększenia produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz do podniesienia efektywności gospodarowania we wszystkich sektorach przez wdrażanie postępu technicznego i racjonalne wykorzystanie środków przeznaczonych na rozwój rolnictwa.

2. W tym celu przyjmuje się następujące kierunki działania:

- kontynuowanie polityki rolnej wytyczonej wspólnie przez Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą i Zjednoczone Stronnictwo Ludowe w dziedzinie lepszego wykorzystania ziemi, rozwoju gospodarstw uspołeczniowanych, przyspieszenia procesu poprawy struktury gospodarstw chłopskich i specjalizacji produkcji rolniczej,
- koncentrowanie nakładów inwestycyjnych na zadania mające decydujący wpływ na dalszy rozwój rolnictwa, zwłaszcza na melioracje, zaopatrzenie rolnictwa i wsi w wodę, gospodarkę paszową i budownictwo inwentarskie, w szczególności zwiększające liczbę stanowisk dla krów,
- zwiększanie pogłowia krów i macior w celu utrzymania dalszego wzrostu produkcji zwierzęcej,
- wykorzystywanie własnych źródeł produkcji pasz, zwłaszcza z użytków zielonych, lepsze dostosowanie struktury i jakości pasz do potrzeb racjonalnego żywienia zwierząt,
- rozszerzanie zakresu usług produkcyjnych dla rolnictwa, ze szczególnym uwzględnieniem usprawnienia usług kompleksowych w celu wsparcia procesu intensyfikacji produkcji w gospodarstwach indywidualnych i skutecznego wdrażania postępu technologicznego,

- podnoszenie efektywności wykorzystania posiadanych środków przez gospodarke uspołecznioną, zwłaszcza państwowe gospodarstwa rolne, i zwiększanie udziału tych gospodarstw w towarowej produkcji żywności,
- popieranie gospodarstw indywidualnych osiągających dobre wyniki produkcyjne oraz gospodarstw specjalistycznych wykazujących się wysoką produkcją towarową, między innymi przez poprawę zaopatrzenia w środki produkcji, jak: ciągniki, maszyny rolnicze, pasze, nawozy mineralne, materiały budowlane, oraz zapewnienie potrzebnej pomocy kredytowej,
- wiązanie dostaw pasz z zasobów państwowych dla poszczególnych sektorów rolnictwa z zadaniami produkcyjnymi oraz skupem produktów zwierzęcych i zbóż.

3. Przyjmuje się, że wartość produkcji końcowej netto rolnictwa — w porównaniu ze średnią 4-letnią — wzrosnie o 7,3%, produkcji globalnej o 5,8%, w tym produkcja roślinna o 6,3%, a produkcja zwierzęca o 5,1%.

4. Produkcja podstawowych produktów rolnych powinna osiągnąć następujący poziom:

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1978 r.	Wskaźniki
			1978 1977 p.w.
Produkcja roślinna:			
Zboża ogółem	tys. ton	22.100	117,2
Buraki cukrowe	tys. ton	18.000	110,4
Oleiste	tys. ton	780	109,9
Ziemniaki	tys. ton	45.600	107,2
Pogłowie zwierząt według stanu na dzień 30.VI.:			
Bydło ogółem	tys. szt.	13.300	102,2
w tym: krowy	tys. szt.	6.050	103,7
Trzoda chlewna	tys. szt.	21.000	104,7
w tym: maciory	tys. szt.	2.260	101,6
Owce	tys. szt.	4.200	106,8
Produkcja zwierzęca:			
Żywiec ogółem	tys. ton	4.320	108,8
w tym: wieprzowy	tys. ton	2.210	114,5
wołowy	tys. ton	1.380	103,0
drobiowy	tys. ton	495	108,8
Mleko	mln l	17.100	103,0
Wetna	tona	13.200	108,2

5. Skup podstawowych produktów roślinnych i zwierzęcych powinien osiągnąć następujący poziom.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	1978 r.	Wskaźniki
			1978 1977 p.w.
Zboża ogółem	tys. ton	5.800	126,1
Buraki cukrowe	tys. ton	18.000	110,4
Żywiec w przeliczeniu na mięso	tys. ton	2.495	111,4
Mleko	mln l	10.000	104,7
Jaja	mln szt.	3.400	104,6
Owoce	tys. ton	1.100	119,6
Warzywa	tys. ton	1.500	120,0

6. Zaopatrzenie rolnictwa w podstawowe środki produkcji powinno kształtować się następująco:

- 1) dostawy pasz z zasobów państwowych w roku gospodarczym 1977/78 powinny wynieść 9,3 mln ton,
- 2) dostawy nawozów mineralnych powinny wynieść 4.075 tys. ton w czystym składniku, z tego nawozów azotowych 1.400 tys. ton, a ponadto z produkcji ponadplanowej 45 tys. ton, fosforowych 1.025 tys. ton, potasowych 1.650 tys. ton; umożliwi to wzrost zużycia nawozów mineralnych w przeliczeniu na 1 hektar użytków rolnych w roku gospodarczym 1977/78 do 214 kg, to jest o 11,8%,
- 3) wartość dostaw ciągników, maszyn i samochodów rolniczych dla rolnictwa powinna być wyższa o ok. 5%, dostawy ciągników powinny wynieść 57,65 tys. szt., kombajnów zbożowych typu „Bizon” 3,7 tys. szt., kombajnów do zbioru buraków cukrowych 1 tys. szt., kombajnów do zbioru ziemniaków 3,2 tys. szt. oraz samochodów rolniczych 11 tys. szt.; poprawi się zaopatrzenie rolnictwa indywidualnego w środki produkcji przez zwiększenie sprzedaży rynkowej ciągników do 33 tys. szt. oraz maszyn i urządzeń technicznych umożliwiających zwiększenie stopnia mechanizacji prac ciężkich i pracochłonnych w gospodarstwach rolnych,
- 4) dostawy dla rynku wiejskiego podstawowych materiałów budowlanych z produkcji jednostek społecznych powinny osiągnąć co najmniej poziom: cementu 5.700 tys. ton, to jest wzrosnąć o 12%, wapna budowlanego 800 tys. ton, to jest wzrosnąć o 17,6%, elementów ściennych 4,320 mln jednostek, to jest wzrosnąć o 11,3%, wyrobów hutniczych 298 tys. ton, tarcicy 676 tys. m³.

7. W leśnictwie realizowane będą następujące zadania zapewniające wzrost produktywności gospodarki leśnej:

- 1) zalesienia i odnowienia sztuczne na powierzchni ponad 101 tys. ha, w tym w lasach państwowych na 70 tys. ha,
- 2) zabiegi pielęgnacyjne w drzewostanach na obszarze około 583 tys. ha,
- 3) zadrzewienie kraju przez zasadzenie 11,5 mln sztuk drzewek,
- 4) pozyskanie drewna w ilości 24,8 mln m³, w tym grubizny w ilości 22,3 mln m³.

C. Budownictwo

1. Do podstawowych zadań w budownictwie należy wykonanie programu rzeczowego robót budowlano-montażowych, szczególnie w odniesieniu do inwestycji kończonych w 1978 r., przy zapewnieniu koncentracji robót w budownictwie mieszkaniowym oraz na obiektach związanych z realizacją programu żywnościowego. W celu pełnej realizacji tych zadań należy zapewnić:

- 1) przesunięcie niezbędnej potencjału produkcyjnego budownictwa z niektórych inwestycji kontynuowanych na rzecz realizacji budownictwa mieszkaniowego i programu żywnościowego,
- 2) pełne i rytmiczne dostawy środków produkcji dla budownictwa z innych działów gospodarki,
- 3) właściwe przygotowanie terenów budowlanych pod nowe inwestycje i terminowe ich przekazywanie przedsiębiorstwom budowlanym przez inwestorów i terenowe organy administracji państwowej,

- 4) usprawnienie organizacji pracy oraz poprawę jakości wykonawstwa, szczególnie w budownictwie mieszkaniowym,
- 5) dostosowanie zdolności produkcyjnych budownictwa do zadań wynikających z programu inwestycyjnego w układzie terytorialnym,
- 6) osiągnięcie poprawy efektywności gospodarowania, między innymi przez usprawnienie organizacji robót na placach budowy, racjonalne gospodarowanie materiałami, a zwłaszcza zmniejszenie zużycia cementu, stali i drewna na jednostkę produkcji oraz lepsze wykorzystanie sprzętu budowlanego i środków transportu,
- 7) wprowadzenie, w oparciu o zmodyfikowany system finansowo-ekonomiczny, nowych mierników pracy w budownictwie, sprzyjających poprawie efektywności gospodarowania środkami produkcji, zwłaszcza zmniejszeniu zużycia materiałów oraz wzrostowi efektów rzeczowych budownictwa w powiązaniu z polepszeniem jego jakości.

2. Zakłada się, że globalne rozmiary robót budowlano-montażowych w gospodarce narodowej, obejmujące roboty o charakterze inwestycyjnym oraz roboty remontowe, osiągną wartość ponad 485 mld zł.

D. Transport i łączność

1. Podstawowym zadaniem transportu i łączności jest osiągnięcie poprawy w zaspokojeniu potrzeb gospodarki narodowej i ludności na przewozy ładunków i pasażerów oraz usługi w dziedzinie łączności. Zadania te należy realizować przez racjonalizację przewozów, dalszy postęp w organizacji i technice eksploatacyjnej, poprawę wykorzystania środków technicznych, a także przez dalszy rozwój i modernizację techniczną transportu, głównie kolejowego, oraz łączności.

2. Przewozy ładunków w transporcie publicznym i branżowym — bez transportu morskiego — powinny wynieść 1.643 mln ton, to jest wzrosnąć o 6%, w tym kolejami normalnotorowymi 485 mln ton, a transportem samochodowym zorganizowanym w przedsiębiorstwach 1.037 mln ton.

3. Przewozy pasażerów transportem publicznym powinny wynieść 3.549 mln, w tym przewozy kolejowe 1.169 mln pasażerów, a przewozy samochodowe 2.368 mln pasażerów. Należy przy tym poprawić regularność kursowania pociągów pasażerskich oraz autobusów, jakość i sprawność obsługi podróżnych, a także usprawnić dojazd pracowników do pracy do wielkich aglomeracji miejsko-przemysłowych.

4. W działalności inwestycji w transporcie kolejowym należy dokonać koncentracji nakładów na magistralach łączących Śląsk z podstawowymi centrami gospodarczymi kraju, na elektryfikacji linii kolejowych oraz budowie linii Katowice—Hrubieszów. Należy zelektryfikować około 300 km linii kolejowych, to jest osiągnąć stan około 6.600 km linii zelektryfikowanych. Do eksploatacji należy wprowadzić 168 lokomotyw elektrycznych i 281 lokomotyw spalinowych oraz 12,8 tys. wagonów towarowych. Modernizacja trakcji kolejowej powinna ograniczyć udział trakcji parowej w obsłudze ruchu towarowego do 11,2% a w ruchu pasażerskim do 17,2%. Należy kontynuować modernizację i rozbudowę sieci kolejowej, węzłów i stacji oraz prace remontowe, zapewniające poprawę stanu technicznego nawierzchni kolejowej.

5. Należy uzyskać poprawę organizacji przewozów kolejowych i dążyć do maksymalnego wykorzystania potencjału przewozowego, przyspieszając obrót wagonów oraz środków trakcyjnych.

6. Należy kontynuować prace nad modernizacją i rozbudową sieci dróg kołowych oraz uzyskać poprawę stanu technicznego dróg w wyniku prac remontowych.

7. W transporcie samochodowym należy zapewnić poprawę wykorzystania taboru, między innymi przez lepszą organizację pracy spedycji, poprawę stanu technicznego taboru, wykorzystanie ładowności i eliminację pustych przebiegów oraz wzrost mechanizacji robót ładunkowych.

8. W transporcie lotniczym należy dążyć do dalszego rozwoju przewozów zagranicznych oraz do usprawnienia komunikacji krajowej.

9. Rozwój żeglugi morskiej powinien odpowiadać potrzebom handlu zagranicznego i zapewnić wzrost dodatniego salda usług transportu morskiego. Przewozy ładunków flotą morską powinny wynieść około 38 mln ton. W portach morskich należy zapewnić przeładunki towarów w ilości około 65 mln ton, co oznacza wzrost o 5,9%.

10. Należy zapewnić dalszy rozwój usług łączności. Pojemność central telefonicznych powinna zwiększyć się o około 100 tys. numerów, a przyrost liczby abonentów powinien wynieść co najmniej 80 tys. Wartość usług łączności powinna osiągnąć 26,3 mld zł, co oznacza wzrost o ponad 8%.

IV. CZYNNIKI I ŚRODKI REALIZACJI ZADAŃ PLANU

A. Zatrudnienie i poprawa jakości pracy

1. Wobec pogłębiającego się deficytu siły roboczej, wynikającego z malejącej podaży zasobów pracy, podstawowym zadaniem w dziedzinie zatrudnienia jest jego racjonalizacja, poprawa jakości pracy i efektywne wykorzystanie czasu pracy, zarówno w produkcji materialnej, jak i niematerialnej. Gospodarując racjonalnie kadrą należy zwiększyć zatrudnienie w rolnictwie oraz w rzemiośle i usługach. Należy także racjonalnie gospodarować funduszem płac.

2. Zakłada się następujące zagospodarowanie przyrostu podaży siły roboczej w gospodarce narodowej przez zwiększenie zatrudnienia:

- 1) w gospodarce społecznej o 44—55 tys. osób,
- 2) w pracy nakładczej i agencyjnej o 50—60 tys. osób,
- 3) w rzemiośle oraz innych usługach indywidualnych o 40—50 tys. osób,
- 4) w rolnictwie o 60—70 tys. osób.

Łączny przyrost zatrudnienia w gospodarce narodowej wyniesie 190—235 tys. osób.

3. Zakłada się, że w wyniku poprawy organizacji pracy oraz wzrostu technicznego uzbrojenia wydajność pracy w przedsiębiorstwach przemysłowych powinna wzrosnąć co najmniej o 6,7%, a w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych o 8,0%.

4. Należy kontynuować działania zapewniające:

- 1) dalszy postęp w racjonalizacji zatrudnienia,
- 2) tworzenie korzystnych warunków do przyrostu zatrudnienia poza gospodarką społeczną, zwłaszcza w

rzemiośle i działalności usługowej oraz w rolnictwie indywidualnym,

- 3) wzmacnianie dyscypliny pracy, zarówno w sferze produkcji materialnej, jak i niematerialnej oraz dalsze umacnianie postaw zaangażowania zawodowego i społecznego załóg pracowniczych,
- 4) prawidłowy przebieg adaptacji zawodowej nowo przyjmowanych pracowników,
- 5) przywrócenie właściwej rangi zagadnieniom normowania i organizacji pracy jako instrumentom racjonalizującym gospodarkę zatrudnieniem i funduszem płac.

B. Inwestycje

1. Zgodnie z kierunkami manewru gospodarczego określonymi uchwałami V i IX Plenum Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w działalności inwestycyjnej należy zapewnić pierwszeństwo inwestycjom związanym z rozwojem gospodarki żywnościowej oraz dla budownictwa mieszkaniowego, a także dążyć do rozszerzenia zakresu inwestycji modernizacyjnych, zwłaszcza zapewniających przyrost produkcji rynkowej i eksportowej. Szczególna uwaga powinna być skierowana na zapewnienie warunków do zakończenia zadań planowanych do oddania do użytku w 1978 r. i w I kwartale 1979 r.

2. Przyjmuje się globalne wielkości nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej na poziomie 621,7 mld zł, w tym nakładów inwestycyjnych w gospodarce społecznej na kwotę 568,4 mld zł.

3. Zakłada się, że w skali gospodarki narodowej przeznaczy się na główne dziedziny inwestowania nakłady w następujących kwotach:

	w mld zł
Nakłady ogółem	621,7
w tym na:	
— budownictwo mieszkaniowe i gospodarkę komunalną	139,1
— gospodarkę żywnościową — rolnictwo i przemysł spożywczy	121,9
— gospodarkę surowcową i energetyczną	119,4
— przemysł przetwórczy	117,1
— transport i łączność	52,2
— naukę, oświatę, kulturę, ochronę zdrowia i turystykę	26,2

4. Przewiduje się oddanie do eksploatacji następujących ważniejszych obiektów:

- Szpitala Pomnika Centrum Zdrowia Dziecka w Międzylesiu — częściowo,
- Szpitala Ogólnego w Złotorzy o 353 łózkach,
- w Elektrowniach Rybnik II i Jaworzno — czterech bloków energetycznych po 200 MW,
- w Fabryce Maszyn Wiertniczych i Górniczych Glinik — wydziału kuźni o zdolności produkcyjnej 33 tys. ton odkuwek rocznie,
- w Hucie Katowice — walcowni dużej o zdolności produkcyjnej 1.200 tys. ton rocznie,
- w Hucie im. Lenina — walcowni zimnej blach o zdolności produkcyjnej 400 tys. ton rocznie,
- w Fabryce Maszyn Żniwnych w Płocku — zakończenie rozbudowy zakładu do zdolności produkcyjnej 8 tys. sztuk kombajnów rocznie,

- w Fabryce Łożysk Toczących „Iskra” — zakończenie rozbudowy do zdolności produkcyjnej 41 mln sztuk rocznie,
- w Fabryce Samochodów Osobowych w Warszawie — spawalni o zdolności produkcyjnej 140 tys. sztuk nadwozi rocznie,
- w Inowrocławskich Zakładach Sodowych — wytwórni sody ciężkiej o zdolności produkcyjnej 460 tys. ton rocznie,
- Cementowni Ożarów — o zdolności produkcyjnej 2.400 tys. ton rocznie,
- Zakładów Mięsnych w Opolu — o zdolności produkcyjnej mięsa i przetworów mięsnych 57 tys. ton rocznie,
- Chłodni w Elku i Grudziądzu o łącznej pojemności składowej 124,4 tys. m³,
- Zakładów Drobiarskich w Poznaniu i Toruniu o łącznej zdolności produkcyjnej drobiu białego 39 tys. ton rocznie,
- Zakładów Mleczarskich w Gdańsku i Szczecinie o łącznej zdolności przerobowej 144 mln l mleka rocznie,
- Wydziału Okrętowego w Politechnice Szczecińskiej,
- Wydziału Maszyn i Urządzeń Przemysłu Spożywczego w Politechnice Białostockiej,
- Domu Studenta o 880 miejscach w Miasteczku Akademickim w Krakowie.

5. Przyjmuje się — zgodnie z uchwałą IX Plenum Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej — wprowadzenie w planowej działalności inwestycyjnej specjalnej akcji oszczędnościowej prowadzącej do obniżenia kosztów i nakładów, głównie przez wdrażanie i wykorzystanie oszczędnościowych rozwiązań, rezygnację z budowy niektórych obiektów, szczególnie pomocniczych, oraz obniżenie kosztów wyposażenia obiektów, zastosowanie tańszych materiałów itp.

C. Zaopatrzenie i gospodarka materiałowa

1. Podstawowym warunkiem pomyślnej realizacji zadań określonych w planie jest dalszy postęp w racjonalizacji zużycia surowców i materiałów, przede wszystkim w drodze zmniejszenia ich zużycia na jednostkę produktu w drodze zmian technologicznych i postępu technicznego. W tym celu należy zapewnić obniżenie zużycia paliw i energii, stali i metali nieżelaznych, drewna i materiałów drewnopodobnych, cementu oraz innych materiałów budowlanych — na jednostkę produktu. Poprawę w tej dziedzinie należy uzyskać między innymi przez weryfikację norm i normatywów zużycia materiałów i surowców w dostosowaniu do aktualnych technologii oraz przez realizację programów oszczędnościowych.

2. Niezbędne jest również ściślejsze powiązanie zadań badawczych i rozwojowych nauki i techniki, w tym szczególnie instytutów naukowo-badawczych, biur projektowych i konstrukcyjnych, z potrzebami racjonalnej gospodarki surowcami i materiałami, paliwami i energią elektryczną.

3. Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami powinna zapewnić obniżkę udziału kosztów materiałowych w przemyśle w wartości sprzedaży wyrobów własnej produkcji i usług co najmniej o 1,8% oraz w budownictwie w wartości obrotu globalnego o 0,8%.

4. Przyrost zapasów w podstawowych gałęziach przemysłu nie powinien przekroczyć 0,68% na 1% przyrostu wartości sprzedaży obliczonej w cenach zbytu, a w budownictwie 0,90% w odniesieniu do produkcji podstawowej.

5. Realizacja tych zadań wymaga:

- 1) zwiększenia roli bilansów materiałowych, a także odpowiedzialności jednostek gospodarczych wszystkich szczebli za realizację tych bilansów; konieczne jest również zwiększenie dyscypliny wykonywania zamówień i umów o dostawy surowców i materiałów,
- 2) wdrożenia do produkcji na szeroką skalę nowych, materiałoszczędnych technologii i konstrukcji,
- 3) podjęcia przez jednostki gospodarcze wszystkich szczebli oraz terenowe organy administracji państwowej zadań dotyczących szerszego wykorzystania rezerw w gospodarce materiałowej, wzmocnienie rygorów oszczędnościowych w zużyciu energii elektrycznej, podstawowych paliw oraz surowców i materiałów — zgodnie z programami usprawnienia gospodarki materiałowej, a także utrzymania stanu zapasów w wielkościach ustalonych normatywnymi,
- 4) osiągnięcia poprawy jakości, zmniejszenia braków oraz znacznego zwiększenia udziału wyrobów wyższych gatunków,
- 5) konsekwentnej realizacji programu odzysku i zagospodarowania odpadów i surowców wtórnych, a w szczególności planów zbiórki złomu i makulatury.

D. Współpraca gospodarcza z zagranicą, integracja

1. Ważnym czynnikiem sprzyjającym realizacji zadań społeczno-gospodarczego rozwoju kraju jest współpraca gospodarcza z zagranicą, zwłaszcza z państwami członkami Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej.

Szczególne znaczenie mieć będzie współpraca gospodarcza ze Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich, stwarzająca podstawy kompleksowego rozwiązywania kluczowych zagadnień zapewniających pomyślny rozwój naszego kraju. Rozwój tej współpracy należy prowadzić w coraz szerszym stopniu na podstawie wieloletnich programów, uwzględniających dla podstawowych dziedzin przemysłu specjalizację i kooperację produkcji oraz współpracę naukowo-techniczną.

2. Dalszy postęp w pogłębianiu socjalistycznej integracji gospodarczej należy zapewnić przez:

- realizację zobowiązań związanych z uczestnictwem Polski w rozbudowie zdolności wydobywczych paliw i surowców na terenie Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w celu zapewnienia zwiększonych ich dostaw dla naszej gospodarki,
- realizację zawartych z państwami członkami Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej umów i porozumień dwu- i wielostronnych w dziedzinie specjalizacji i kooperacji produkcji; wartość dostaw z tytułu realizacji porozumień o specjalizacji i kooperacji produkcji będzie stanowić około 22% całości obrotów towarowych z tymi krajami,
- aktywne uczestnictwo w przygotowaniu wieloletnich kierunkowych programów współpracy państw członków Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej w celu zapewnienia w okresie wieloletnim zwiększonych dostaw dla naszej gospodarki paliw i surowców oraz do bardziej efektywnego ukształtowania struktury wymiany handlowej w towarach przemysłów przetwórczych.

Należy zwrócić szczególną uwagę na współpracę z państwami członkami Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej w rozwiązywaniu problemów kompleksu żywnościowego i poprawy zaopatrzenia rynku wewnętrznego.

3. We współpracy z państwami zaliczonymi do drugiego obszaru płatniczego należy dążyć do rozwijania porozumień naszego udziału w realizacji programów rozwoju tych państw przez dostawy dóbr inwestycyjnych i usług, w powiązaniu z importem towarów niezbędnych dla naszej gospodarki.

4. We współpracy z państwami rozwijającymi się należy dążyć do zwiększenia na podstawie wieloletnich porozumień naszego udziału w realizacji programów rozwoju tych państw przez dostawy dóbr inwestycyjnych i usług, w powiązaniu z importem towarów niezbędnych dla naszej gospodarki.

E. Handel zagraniczny

1. Podstawowym zadaniem handlu zagranicznego jest dalszy rozwój wymiany międzynarodowej w celu uzyskania surowców i materiałów na potrzeby produkcyjne przemysłu i innych działów gospodarki narodowej, maszyn i nowoczesnych urządzeń do realizacji programu inwestycyjnego oraz wzbogacania asortymentu towarów rynkowych.

2. Należy tworzyć warunki do dalszej aktywizacji eksportu i maksymalnego zwiększenia jego rozmiarów przez wykorzystanie wszelkich rezerw dla rozwoju produkcji eksportowej, kładąc nacisk na poprawę jej jakości oraz uzyskiwanie standardów światowych, przy równoczesnym ograniczeniu importu do niezbędnych rozmiarów. Należy dążyć do zwiększenia w produkcji udziału wyrobów o niskiej importochłonności. Realizując te zadania, należy elastycznie wykorzystywać zmiany koniunktur na rynkach zagranicznych w celu zwiększenia efektywności obrotów.

3. Wartość eksportu towarów budownictwa i usług osiągnie poziom około 51 mld zł dewizowych, to jest wzrośnie o 9,9%. Zakłada się, że wartość importu towarów budownictwa i usług wyniesie około 55 mld zł dewizowych, to jest wzrośnie o 4,2%.

F. Nauka i technika

1. Realizacja zadań planu powinna w większym niż dotychczas stopniu opierać się na wykorzystaniu krajowych osiągnięć nauki i techniki. Podstawowym zadaniem nauki i techniki jest zwiększenie efektywności działalności naukowo-badawczej, rozwojowej i wdrożeniowej.

2. Prace badawcze i rozwojowe należy koncentrować na opracowaniu, przygotowaniu i wdrażaniu do praktyki nowych opracowań technicznych, ekonomicznych, organizacyjnych i innych, wynikających z rządowych programów badawczo-rozwojowych oraz problemów węzłowych. Prace te powinny być powiązane z zadaniami planu, dotyczącymi poprawy zaopatrzenia rynku, zwiększenia efektywności eksportu i racjonalizacji importu, problematyki mieszkaniowej oraz ochrony zdrowia i wyżywienia narodu, a także racjonalizacji zużycia materiałów, surowców i energii oraz poprawy jakości produkowanych wyrobów.

3. W celu uzyskania wysokich i trwałych efektów z zakupionych licencji na nowe wyroby, technologie i konstrukcje placówki naukowo-badawcze i rozwojowe powinny pracować nad ich dalszym doskonaleniem i rozwojem, jak również przygotowywać nowe rozwiązania techniczne stanowiące istotny element eliminujący nadmierny import.

Należy w szerszym stopniu wykorzystywać wyniki prac realizowanych w ramach rządowych programów badawczo-rozwojowych oraz problemów węzłowych i resortowo-branżowych, wdrażając do produkcji nowe rozwiązania techniczne i technologie, które powinny przynieść istotne efekty gospodarce narodowej.

4. Należy rozwijać wszechstronną współpracę naukową i techniczną z zagranicą, a zwłaszcza ze Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich i innymi państwami członkami Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, jako ważny czynnik powiększający własne osiągnięcia twórcze.

5. Zakłada się, że środki finansowe na realizację prac badawczych i rozwojowych wyniosą łącznie około 37 mld zł. W ramach prowadzonych prac naukowo-badawczych i rozwojowych zakłada się wdrożenie do produkcji 307 ważniejszych nowych wyrobów, technologii i metod organizacyjnych.

G. Jakość, normalizacja, metrologia

1. Rozwijając produkcję przeznaczoną na potrzeby kraju i na eksport, należy:

- zapewnić poprawę jakości produkowanych wyrobów, stosownie do wymagań rynku zagranicznego i wewnętrznego, eliminując w ten sposób straty ponoszone z tytułu niewłaściwej jakości produkcji,
- wdrażać i rozwijać jednolity państwowy system kwalifikacji jakości i oznaczania wyrobów; liczba wyrobów oznaczonych znakiem jakości „Q” powinna zwiększyć się do 1,025, to jest o 24,2%, a znakiem „I” do 20,695, to jest o 8,6%.

2. Należy rozwijać i doskonalić działalność normalizacyjną, zwłaszcza w sferze jej oddziaływania na dyscyplinę technologiczną, tworzyć racjonalne podstawy do oceny i odbioru wyrobów.

3. W związku z unowocześnieniem bazy techniczno-ekonomicznej przemysłu oraz zwiększeniem stopnia mechanizacji i automatyzacji należy:

- prace metrologiczne koncentrować na opanowaniu nowych technik i metod pomiarowych,
- bazę kontrolno-pomiarową przemysłu dostosowywać do potrzeb oceny kwalifikacji jakości i oznaczania wyrobów zarówno w kontroli międzyoperacyjnej, jak i odbiorczej.

H. Doskonalenie systemu planowania i zarządzania

Należy uzyskać dalszy postęp w doskonaleniu systemu planowania i funkcjonowania gospodarki narodowej, w szczególności przez:

- 1) wzmocnienie roli planowania centralnego w bieżącym sterowaniu rozwojem kraju, doskonalenie metod planowania na wszystkich szczeblach, zwracając szczególną uwagę na ściślejsze powiązanie wskaźników planu z zadaniami poprawy efektywności gospodarowania, umacnianie systemu centralnego bilansowania zadań i środków oraz dyscypliny realizacji bilansów, usprawnianie sterowania handlem zagranicznym, handlem wewnętrznym, działalnością inwestycyjną, gospodarowaniem surowcami i materiałami oraz zatrudnieniem i płacami,

- 2) doskonalenie systemu ekonomiczno-finansowego i funkcjonowania organizacji gospodarczych, rozszerzenie zakresu stosowania zmodyfikowanego systemu ekonomiczno-finansowego na dalsze organizacje gospodarcze i resorty w przemyśle, opracowanie i rozpoczęcie wdrażania nowego systemu ekonomiczno-finansowego w jednostkach budownictwa i rolnictwa,
- 3) doskonalenie systemu planowania i finansowania działalności gospodarczej w województwach i gminach, zwiększanie skuteczności oddziaływania i odpowiedzialności wojewodów za prawidłowy rozwój społeczno-gospodarczy województwa,
- 4) usprawnianie systemu statystyki państwowej.

V. ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY WOJEWÓDZTW.

Podstawowym założeniem rozwoju społeczno-gospodarczego województw jest kontynuacja realizacji celów i zadań określonych w planie pięcioletnim na lata 1976—1980 z równoczesnym preferowaniem kierunków wynikających z uchwały IX Plenum Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Głównymi kierunkami rozwoju społeczno-gospodarczego województw powinny być: dalsze zwiększanie sił wytwórczych oraz dążenie do optymalnego ich wykorzystania, intensyfikacja produkcji rolnej, usprawnianie procesów inwestycyjnych, umacnianie równowagi pieniężno-rynkowej oraz dalszy postęp w racjonalizacji zatrudnienia przy jednoczesnym zwiększeniu dostaw towarów na rynek i usług dla ludności, wykorzystaniu miejscowych rezerw na podstawie inicjatywy ludności i czynów społecznych, przy wydatnej poprawie efektywności gospodarowania we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego.

We wszystkich województwach powinna nastąpić dalsza poprawa socjalno-bytowych warunków życia ludności w mieście i na wsi.

1. Należy zapewnić wzrost produkcji przemysłowej przede wszystkim w wyniku wzrostu wydajności pracy opartego na postępie organizacyjnym i techniczno-ekonomicznym, specjalizacji i usprawnienia kooperacji, przy zapewnieniu sprawnego uruchamiania zakładów w wyniku inwestycji realizowanych zgodnie z planem.

W kształtowaniu produkcji przemysłowej w każdym województwie powinny być zapewnione szczególne preferencje dla wzrostu produkcji rynkowej w dostosowaniu również do potrzeb miejscowych.

We wszystkich województwach powinny być wzmoczone wysiłki na rzecz rozwijania lokalnej produkcji materiałów budowlanych przy szerokim wykorzystaniu miejscowych surowców.

2. Podstawowym zadaniem w rolnictwie jest intensyfikacja produkcji roślinnej i zwierzęcej w celu umożliwienia poprawy zaopatrzenia ludności w artykuły żywnościowe.

Należy kontynuować wysiłki zmierzające do pełnego zagospodarowania i wykorzystania użytków rolnych oraz

wydatnego zwiększenia produkcji zbóż i pasz, jak również rozwijania zespołowych form gospodarowania, a także popierania rozwoju gospodarstw specjalistycznych.

Zadania w dziedzinie rozwoju rolnictwa powinny być dostosowane do warunków przyrodniczych i społeczno-gospodarczych poszczególnych rejonów, ze szczególnym zwróceniem uwagi na konieczność specjalizacji produkcji oraz odpowiednie rozmieszczenie środków produkcji.

3. Należy zapewnić poprawę asortymentowej struktury produkcji i dostaw towarów na rynek w dostosowaniu do rosnących przychodów ludności i potrzeb poszczególnych terenów oraz poprawę obsługi handlowej i zwiększenie sieci sklepów detalicznych.

4. Ważnym zadaniem dla wszystkich województw jest zapewnienie dalszego rozwoju usług dla ludności przez lepsze wykorzystanie oraz rozbudowę placówek świadczących usługi dla ludności, wyposażenie ich w lokale, maszyny, urządzenia i materiały, a zwłaszcza zapewnienie niezbędnej kadry fachowców, przy jednoczesnej poprawie funkcjonowania tych placówek. Należy stworzyć warunki dla dalszego rozwoju rzemiosła, w szczególności przez zapewnienie przydziału lokali użytkowych na ten cel oraz zaopatrzenia materiałowego.

5. Należy stworzyć lepsze warunki do realizacji programów budownictwa mieszkaniowego przez wcześniejsze przygotowanie terenów uzbrojonych oraz pełniejsze wykorzystanie rezerw produkcyjnych i materiałowych. Powinna nastąpić dalsza istotna poprawa jakości budowanych mieszkań oraz usprawnienie gospodarowania zasobami mieszkaniowymi.

6. Dalszą poprawę warunków zdrowotnych ludności należy osiągnąć przez oddanie do użytku nowych szpitali i przyspieszenie modernizacji i remontów obiektów już istniejących. Poważnym źródłem poprawy powinno być usprawnienie funkcjonowania wszystkich placówek lecznictwa przy uwzględnieniu zwłaszcza wniosków wynikających z dokonanego w 1977 r. przeglądu placówek służby zdrowia. W szczególności należy zwiększyć stopień wykorzystania łóżek w szpitalach oraz posiadanej aparatury medycznej.

7. Przedsięwzięcia dla ochrony środowiska przyrodniczego należy koncentrować przede wszystkim w aglomeracjach miejsko-przemysłowych, kierując nakłady inwestycyjne przede wszystkim na budowę i rozbudowę komunalnych i przemysłowych oczyszczalni ścieków i urządzeń do ochrony powietrza przed nadmiernym zanieczyszczeniem.

8. W sferze działalności inwestycyjnej, zgodnie z podstawowymi założeniami dokonywanego manewru gospodarczego, należy współdziałać w realizacji preferowanych kierunków inwestowania, w szczególności koncentrując uwagę na zadaniach związanych z uzbrojeniem terenów pod budownictwo mieszkaniowe oraz na utrzymaniu dyscypliny kosztów inwestycyjnych przy zapewnieniu terminowej realizacji obiektów przewidzianych do oddania do użytku w ciągu roku.

9. Należy zapewnić zwiększony wpływ wojewódzkich rad narodowych na kształtowanie i realizację planu społeczno-gospodarczego i budżetu województw.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej upoważnia Radę Ministrów do:

- 1) ustalenia zadań i środków planowych dla poszczególnych ministerstw, innych centralnych jednostek gospodarczych oraz dla urzędów wojewódzkich,

- 2) dokonywania w ciągu roku, w razie uzasadnionych ekonomicznie potrzeb, zmian tych zadań i środków, z zachowaniem podstawowych proporcji planu.

2. Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zobowiązuje Radę Ministrów do zapewnienia realizacji zadań zawartych w niniejszej uchwale.

Marszałek Sejmu: S. Gucwa